

NATO-nu tanıyın

İnsanların müdafiəsi

Biz çox zaman təhlükəsiz və iqtisadi cəhətdən sabit mühitdə azad gəzməyi təbii hal kimi qiymətləndiririk. Gündəlik həyatımızın bütün sahələrində olan təhlükəsizlik firavan yaşayışımız üçün əsas şərtir.

Tərəfdaşlığın inkişafı

Dialoq və əməkdaşlığın qurulması sülh əlaqələrinin yaradılması və daha dərin beynəlxalq anlaşmanın əldə olunması üçün çox vacibdir.

İnam yaratmaq və münaqişələrin qarşısının alınmasına yardım məqsədilə NATO öz üzvlərinə və tərəfdaş ölkələrə müdafiə məsələlərində məsləhətləşmələr aparmaq imkanı verir.

Praktik əməkdaşlıq və çoxtərəfli təşəbbüslər vasitəsilə ölkələr təhlükəsizlik sahəsində yaranan yeni problemləri birlikdə həll edirlər.

Yeni təhlükələrə qarşı mübarizə

Təhlükələrin xarakteri dəyişdiyi üçün sülhün qorunması üsulları da ona uyğun olmalıdır. NATO özünün müdafiə qüdrətini hal-hazırda mövcud olan təhlükələrə uyğun dəyişir. Terrorçuluq, uğursuz dövlətlər və kütləvi qırğın silahları kimi digər təhlükəsizlik problemlərinin öhdəsindən gəlmək üçün Təşkilat öz qüvvələrini müasir tələblərə uyğunlaşdırır və çoxmillətli yanaşmaları inkişaf etdirir.

Sülhün və sabitliyin qurulması

Sabitlikdən bir sıra tərəflər eyni zamanda faydalana bilər. Təhlükəsizliyə zərbə vura biləcək hər hansı gərgin vəziyyətin mövcud olduğu regionlarda sabitliyin təmin olunması çox vacibdir. Buna görə də NATO digər beynəlxalq təşkilatlarla birlikdə böhranlı vəziyyətin aradan qaldırılması işində fəal iştirak edir.

Üzv və tərəfdaş ölkələri

Şimali Atlantika Sazişi 1949-cu il aprelin 4-də imzalanıb

ÜZV ÖLKƏLƏR (TƏŞKİLATLA BƏYHƏMƏLƏNƏN TARİXİ İLƏ BİRLİKDƏ)

Albaniya /2009	Latviya /2004
Belçika /1949	Litva /2004
Bolqarıstan /2004	Lüksemburq /1949
Kanada /1949	Hollandiya /1949
Xorvatiya /2009	Norveç /1949
Cexiya Respublikası /1999	Polşa /1999
Danimarka /1949	Portuqaliya /1949
Estoniya /2004	Rumıniya /2004
Fransa /1949	Slovakiya /2004
Almaniya /1955	Sloveniya /2004
Yunanıstan /1952	İspaniya /1982
Macarıstan /1999	Türkiyə /1952
İslandiya /1949	Birləşmiş Krallıq /1949
İtaliya /1949	Amerika Birləşmiş Ştatları /1949

SÜLH NAMIĞƏ TƏRƏFDAŞLIQ (SNT) ÖLKƏLƏRİ

Ermənistan	Rusiya
Avstriya	Serbiya
Azərbaycan	İsveç
Belorusiya	İsveçrə
Bosniya və Herseqovina	Tacikistan
Finlandiya	keçmiş Yuqoslaviya Respublikası Makedoniya*
Gürcüstan	Türkmənistan
İrlandiya	Ukrayna
Qazaxıstan	Özbəkistan
Qırğızıstan	
Malta	
Moldova	
Çernoqoriya	

ARALIQ DƏNİZİ DIALOQU TƏRƏFDAŞLARI

Əlcəzair	Mərakeş
Misir	Tunis
İsrail	
İordaniya	
Mavritaniya	

İSTANBUL ƏMƏKDAŞLIQ TƏŞƏBBÜSÜ (İƏT) ÖLKƏLƏRİ

Bəhreyn
Küveyt
Qəter
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

*Türkiyə Makedoniya Respublikasını konstitusiyaya adı ilə tanıyır.

NATO nədir?

Şimali Atlantika Müqaviləsi Təşkilatı dünyanın ən mühüm beynəlxalq təşkilatlarından biridir. Bu hərbi və siyasi Alyans Avropa və Şimali Amerika qitəsinin 28 dövlətini birləşdirir.

Təşkilata üzv ölkələr təhlükəsizlik və müdafiə sahəsində məsləhətləşmələr aparmaq üçün görüşlər keçirir NATO dünyanın bu iki qitəsi arasında siyasət və müdafiə sahələrində əməkdaşlıq tellerinin inkişafında əvəzolunmaz rol oynayır.

NATO nə edir?

NATO-nun əsas vəzifəsi ona üzv ölkələri siyasi və hərbi vasitələrlə müdafiə etməkdir. Təşkilat həmçinin Alyansa üzv olmayan ölkələrlə bir sıra təhlükəsizlik məsələləri, xüsusilə müdafiə sistemində islahatlar və sülhyaratma sahələrində məsləhətləşmələr aparmaqda və əməkdaşlıqda maraqlıdır.

Müzakirələr və tərəfdaşlıq proqramları vasitəsilə NATO ona üzv ölkələrin sərhədləri daxilində və xaricində baş verən münaqişələrin qarşısının alınmasına yardım edir.

Bu Alyans demokratik dəyərləri müdafiə edir və münaqişələrin sülh yolu ilə nizamlanmasını dəstəkləyir. Diplomatik səylərin iflasa uğradığı halda NATO təklikdə, yaxud digər ölkələrlə və beynəlxalq təşkilatlarla birgə əməkdaşlıqda böhranlı vəziyyətin aradan qaldırılması və sülhyaratma əməliyyatlarının aparılması üçün kifayət qədər hərbi qüvvəyə malikdir.

NATO-nun fəaliyyətinin üçüncü mühüm sahəsi fəvqəladə hallarda mülki müdafiənin planlaşdırma, müttəfiqlərə və tərəfdaşlara müxtəlif fəlakətlərin öhdəsindən gəlməkdə yardım etmək, eləcə də elm və ətraf mühit sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirməkdir.

Təşkilata üzv olan hər bir ölkənin NATO-nun Brüsseldə yerləşən siyasi qərargahında daimi nümayəndəliyi var. Nümayəndəliyə başçılıq edən səfir öz ölkəsinin hökumətini İttifaqın məsləhətləşmələr və qərarların qəbulu prosesində təmsil edir.

Şimali Atlantika Şurası təşkilatın siyasi qərarları qəbul edən mühüm siyasi orqanıdır. Bu qurum NATO Baş Katibinin sədrliyi ilə müxtəlif səviyyələrdə görüşlər keçirir, Baş Katib isə mühüm məsələlərin həllinə dair razılaşmanın əldə olunmasında Şura üzvlərinə yardım edir.

NATO-nun komitələri bütün qərarları konsensus yolu ilə qəbul edir. Beləliklə, "NATO-nun qərarı" bütün üzv ölkələrin kollektiv istəyinin ifadəsidir.

NATO-nun daimi hərbi qüvvələri azlıq təşkil edir. Hər hansı əməliyyat Atlantika Şurası tərəfindən razılaşdırıldıqda üzv ölkələr könüllü əsaslarla öz hərbi qüvvələrini təklif edir. Bu qüvvələr öz missiyalarını bitirən kimi vətənə qayıdırlar.

NATO necə işləyir?

Hərbi komandanlıq əməliyyatların əlaqələndirilməsi və idarə olunmasını həyata keçirir. Bu qurumun qərargahları və bazaları müxtəlif üzv ölkələrdə yerləşir.

NATO-nun gündəlik fəaliyyəti, mülki və hərbi strukturları və müdafiəyə sərmayə proqramları təşkilatın ümumi büdcəsi hesabına maliyyələşdirilir. Ümumi büdcə üzv ölkələrin razılaşdırılmış formul üzrə ödədikləri vəsaitlər hesabına formalaşır.

